

Pla Director d'Il·luminació de Barcelona

Març 2012

Index

---

00. Introducció

01. Diagnosi

02. Referents

03. Objectius

04. Estratègia del Pla Director d'Il·luminació de Barcelona

00

Introducció

LLum i funció.

Apropament de la llum a les persones.

Noves formes urbanes.

Llum i projecte urbanístic.

Elements de la secció lumínica.

Canvi de secció lumínica.

Projecte d'il·luminació.

N

B

C

Llum i funció

Possibilitat de mantenir l'activitat a la ciutat durant la nit

Apropament de la llum a les persones

Evolució de l'enllumenat per donar resposta a nous requeriments.
Ampliació dels registres qualitatius lumínics.

Noves formes urbanes

Evolució que ha generat nous codis urbans

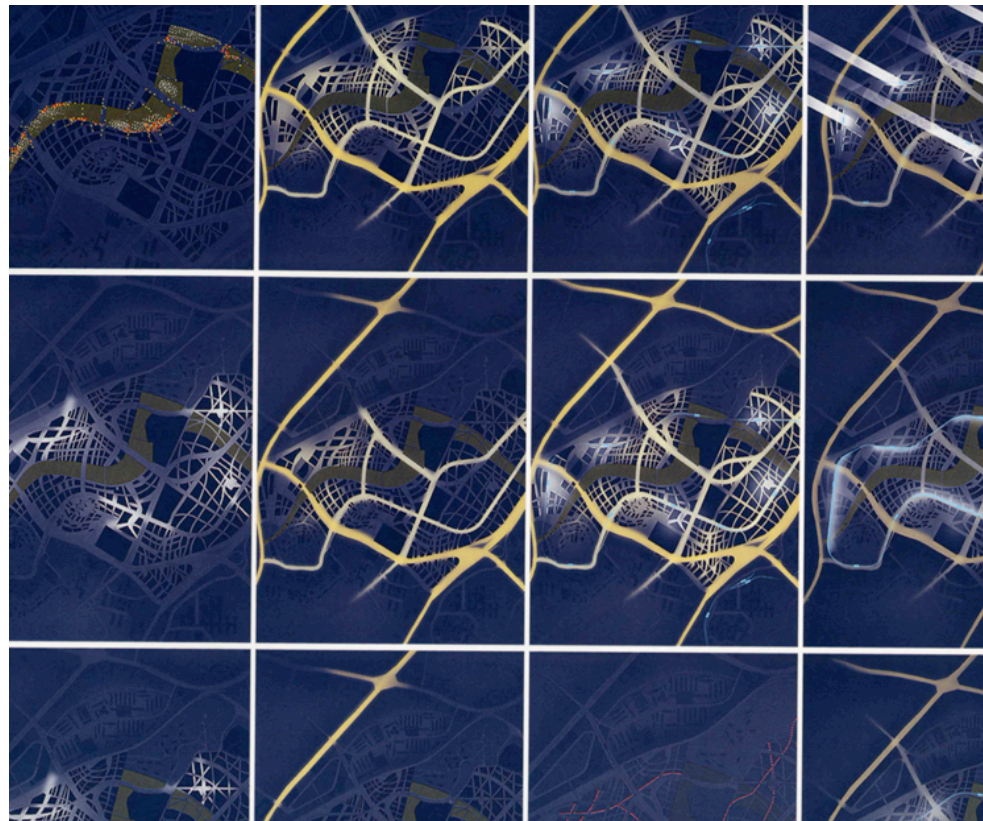

Llum i Projecte urbanístic

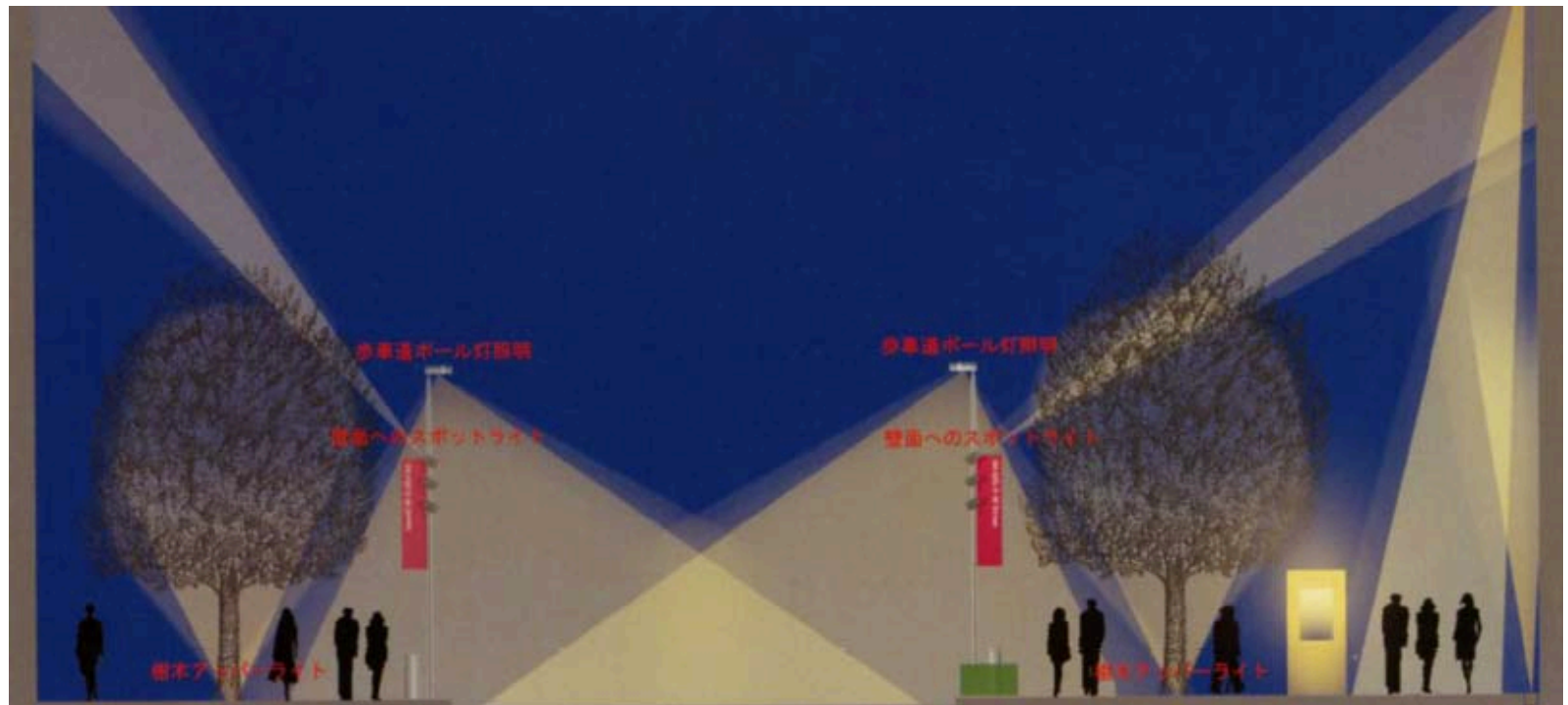
La situació multidisciplinària i la suma de registres genera la necessitat d'un projecte global.

Elements de la secció lumínica

Treballar paral·lelament diferents aspectes de l'espai en una atmosfera

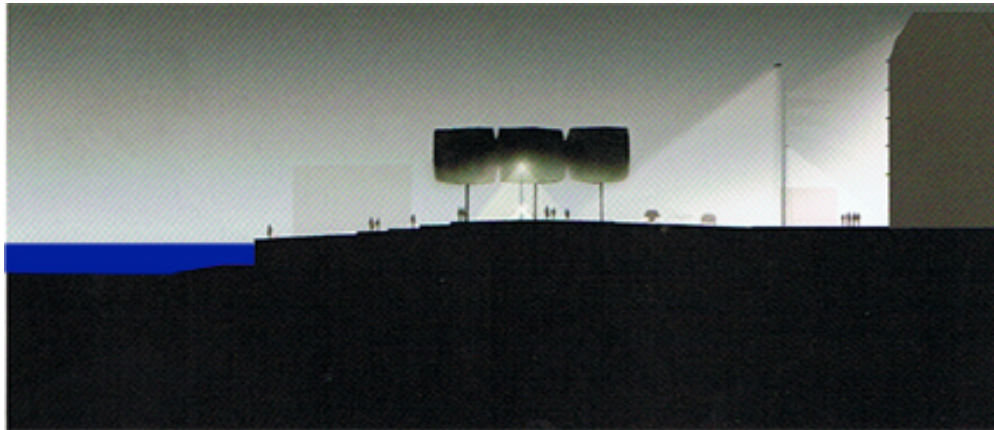

Canvi de secció lumínica

Cinc tractaments diferents en un tram del passeig marítim

Projecte d'il·luminació

Document gràfic de projecte

Temes

Identitat

Seguretat

Estalvi energètic

Orientació del vianant

Atmosfera

Tractament holístic

Tenir en compe al ciutadà i els seu punt de vista

Integració de l'arquitectura i el paissatge nocturn

.....

Escenaris...

Llum vinculada a projectes urbans

Llum vinculada a esdeveniments especials

Llum vinculada a problemes concrets

.....

01

Diagnosi

Complets els objectius d'il·luminació horitzontal del vial.

Enllumenat optimitzat energèticament.

Manca d'equilibri entre la l'uniformitat i el contrast.

Excès d'homegeneïtat; poques particularitats i usos diferents.

Cal donar un nou enfocament de l'enllumenat.

N

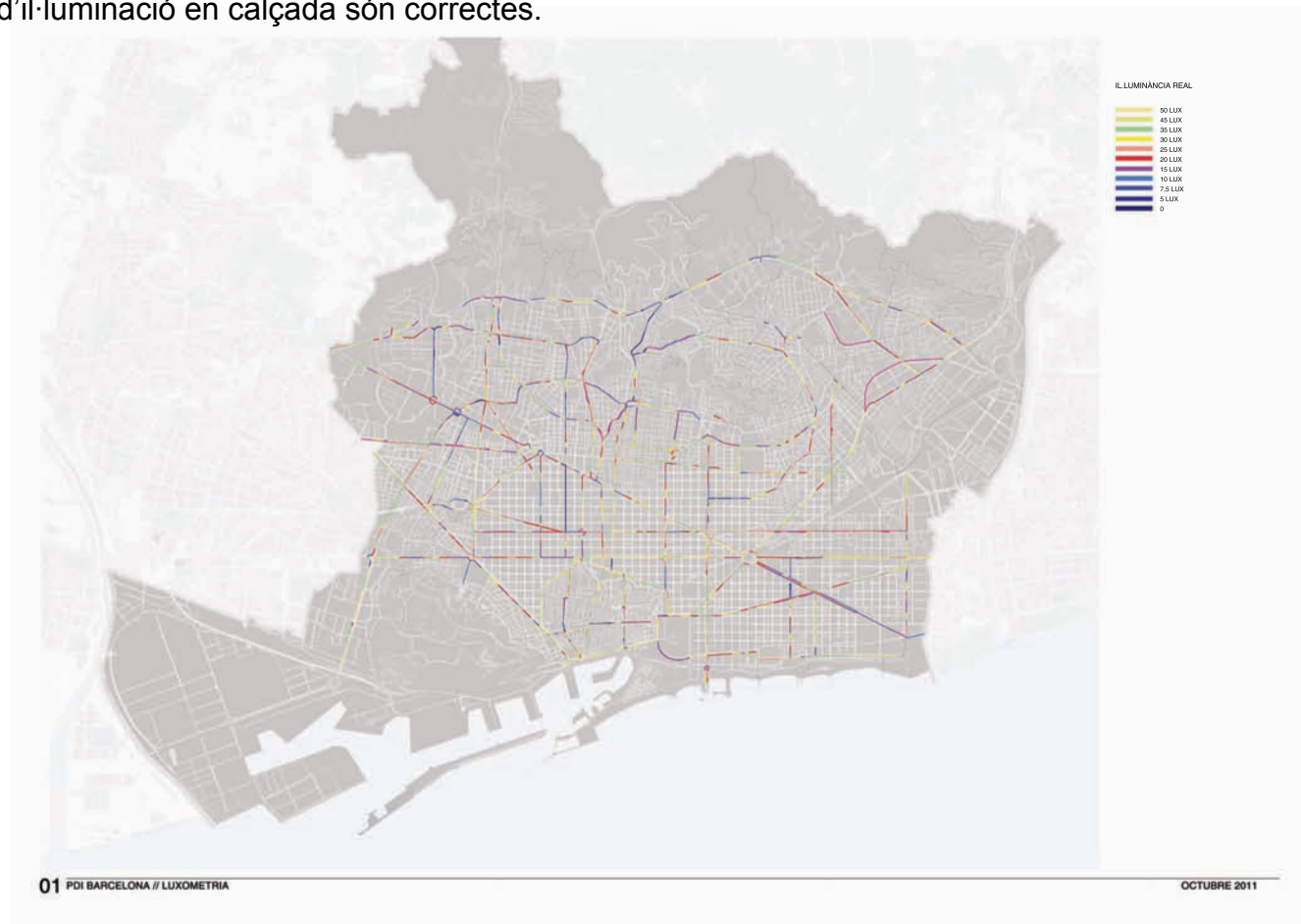
B

C

Complerts els objectius d'il·luminació horitzontal del vial

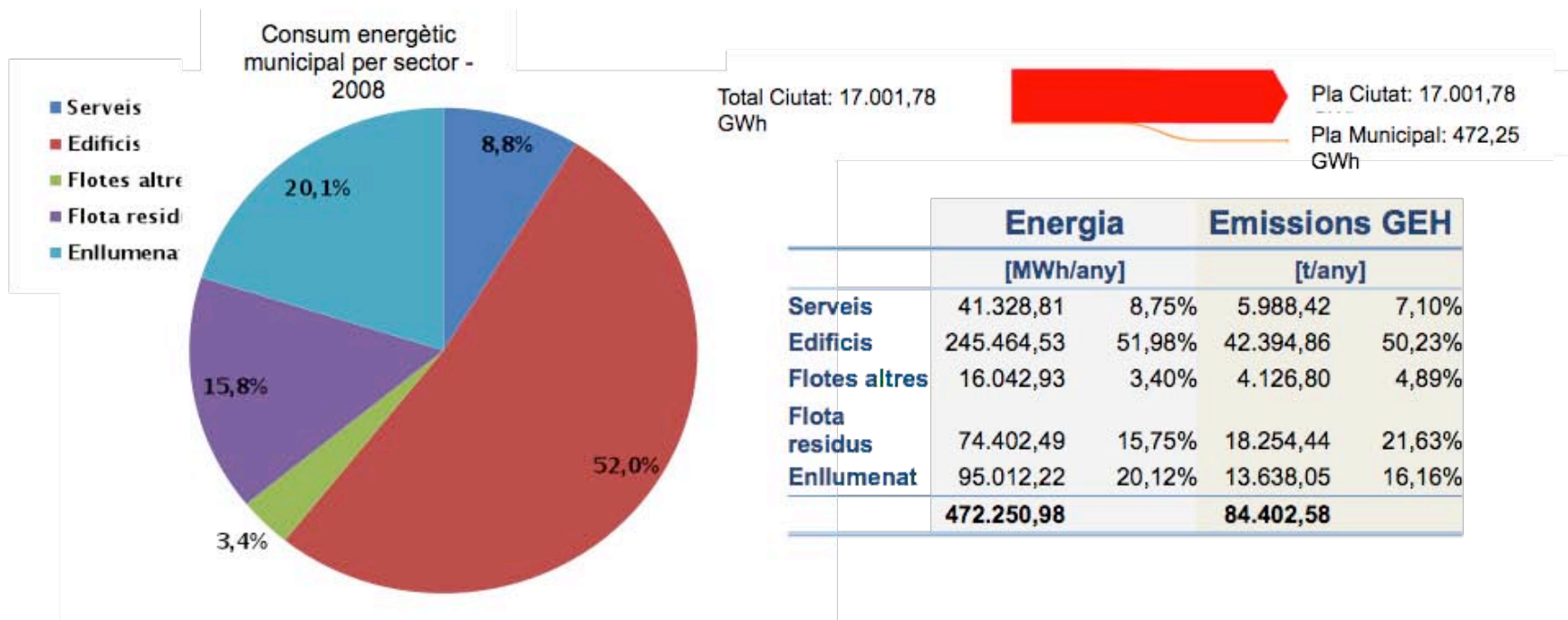
Els nivells d'il·luminació en calçada són correctes.

Enllumenat optimitzat energèticament

El consum de l'enllumenat públic no és el principal consum d'energia de l'Ajuntament de Barcelona.

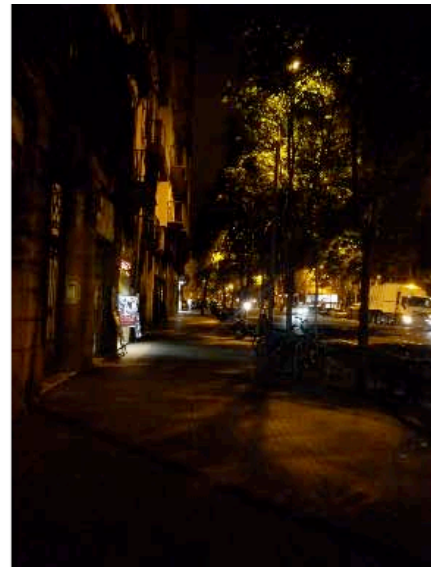
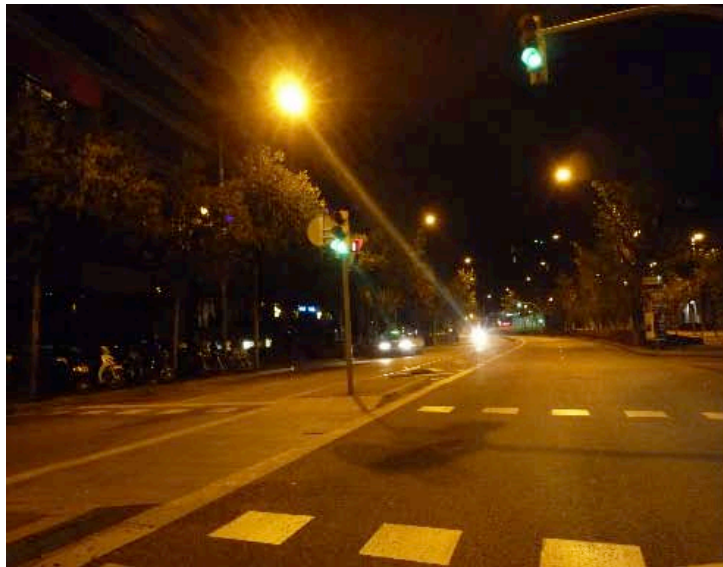
Manca d'equilibri entre uniformitat i contrast

Sensació de poca il·luminació a les voreres

Monotonia cromàtica deguda a la generalització del vapor de sodi d'alta pressió (a indrets representatius de la ciutat ja s'ha apostat pel canvi a llum blanca de qualitat)

Convivència entre arbrat i enllumenat.

Excès d'homogeneïtat: poques particularitats i usos diferents

---

Poc contrast entre entorns urbans amb identitats diferents.

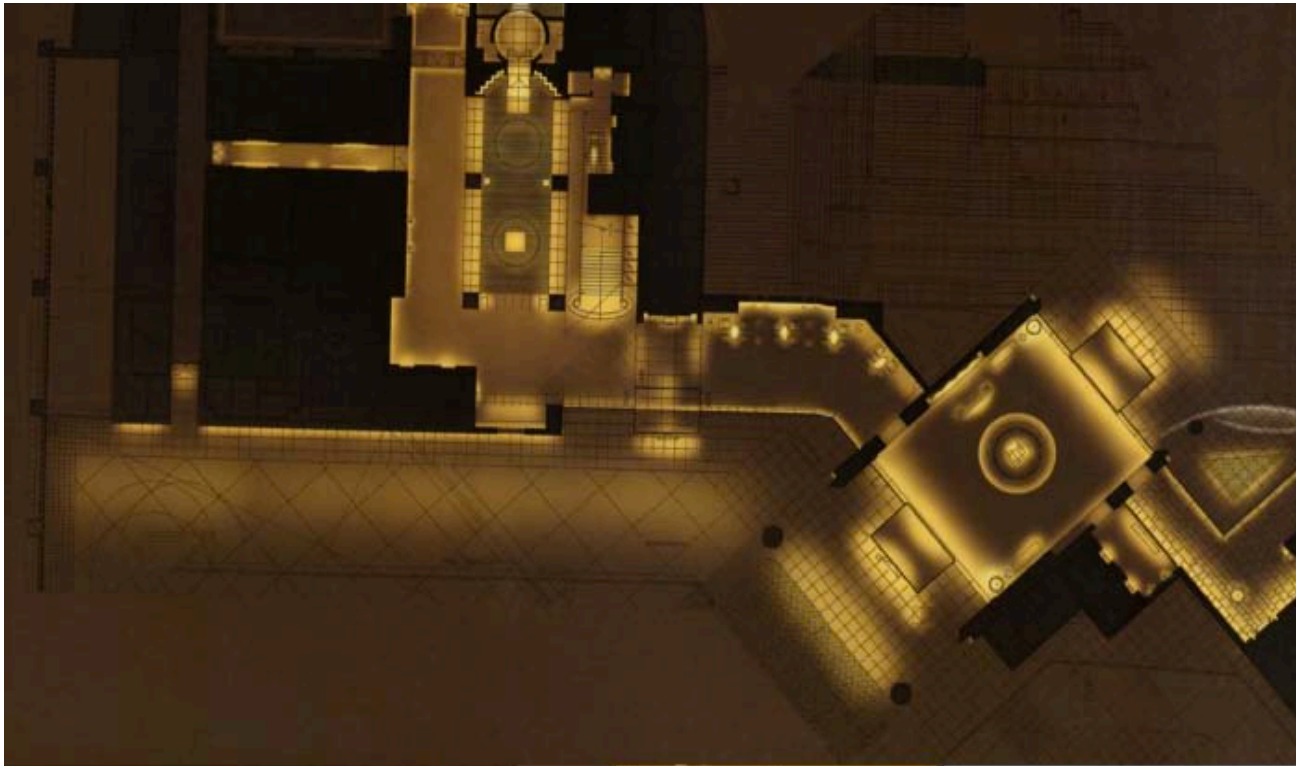

Cal donar un nou enfocament a l'enllumenat

Canvis en el marc polític i legislatiu, es donen noves prioritats.
Evolució urbanística, sociològica i tecnològica.

02

Referents

Altres Master Plans

Singapore

Lyon

Viena

Hamburg

Zurich

Eindhoven

N

B

C

Altres Master Plans

Singapore

Adoptar un apropament holístic per a deixar una impressió durable de la ciutat, tant sobre els residents como sobre els visitants.

Es pretén una visió de “nightscape” única, tropical i cosmopolita de Singapur.

“Aconseguir un verdader sentit de com els espais existents podrien ser millorats en termes de l'experiència de l'usuari.”

Viena

Millorar la seguretat amb la il·luminació, apostar per l'estalvi energètic, afavorir la mobilitat, millorar la comprensió de la ciutat de nit i la orientació tant de l'habitant com del visitant.

Eindhoven

Per a Eindhoven un pla d'il·luminació es queda curt, i per aixó han volgut explotar i ampliar no tan sols la il·luminació del carrer, sino també el tractament de la senyalètica, esdeveniments lumínics, publicitat, art, idees i informació sobre la llum .

03

Objectius

Identitat de la ciutat en el paisatge nocturn.

Aconseguir una ciutat de nit diversa i amb matisos.

Potenciar la prioritat del vianant, amb llum de qualitat.

Eficiència energètica i gestió intel·ligent.

Integrar la optimització funcional amb els projectes urbanístics.

B

C

N

Identitat de la ciutat en el paisatge nocturn

La manca d'il·luminació del pla vertical fa desaparèixer la identitat i el caràcter de la ciutat durant la nit.

Renovar criteris d'edificis i monuments a il·luminar

Determinar uns espais per a la experimentació per exemple teatres, museus...

Aconseguir una ciutat de nit diversa i amb matisos

Establir criteris diferents segons la naturalesa de cada espai. Revisió de la normativa aplicable.
Tenim espais urbans molt diferents: Pg. de Gràcia, carrers de Ciutat Vella, Av. Paral·lel, places d'Horta, Fòrum...
que han de tenir diferents criteris.

Potenciar la prioritat del vianant

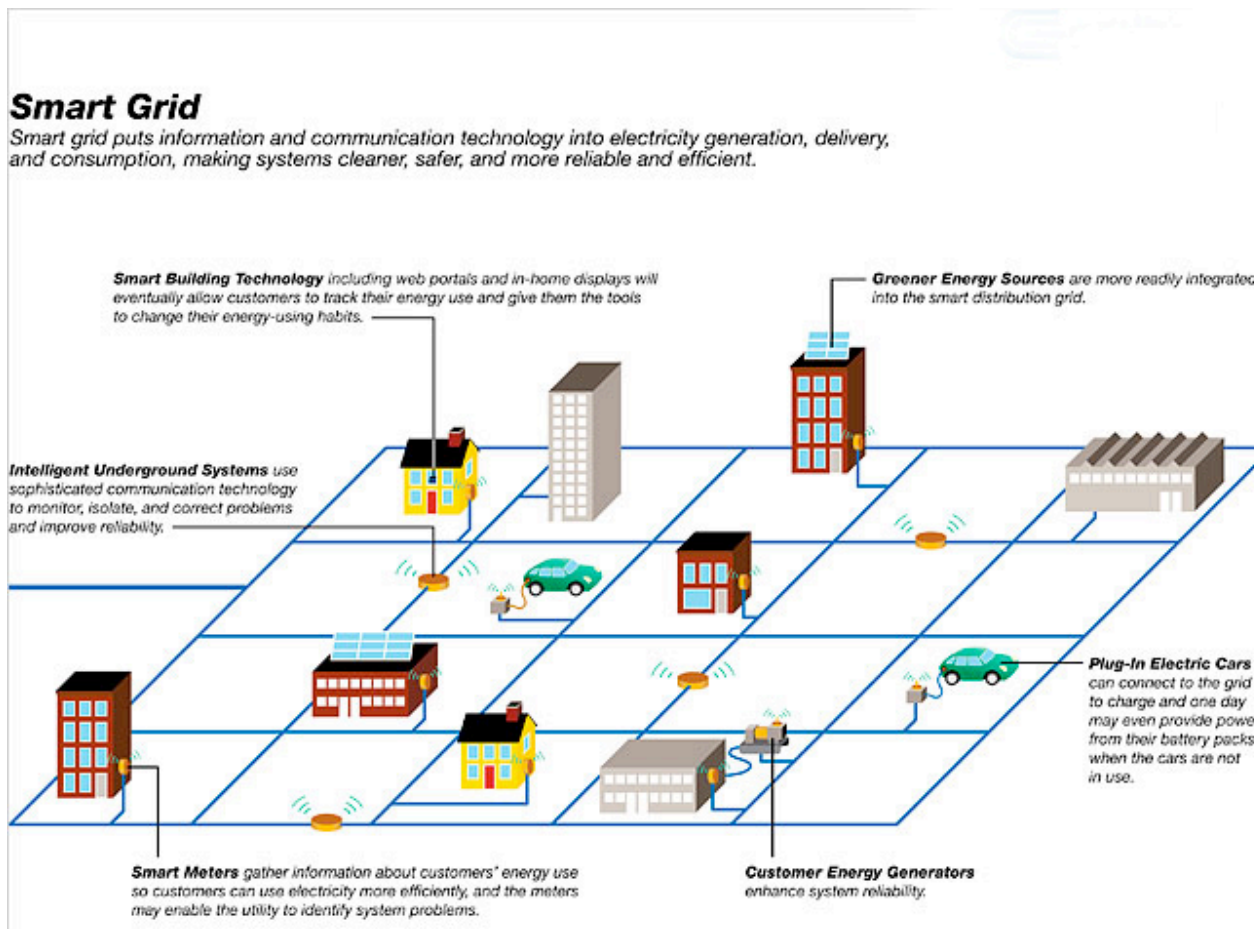

El vianant ha agafat protagonisme en front al vehicle rodat i guanya confort.
Apostar per la llum blanca de qualitat.

Eficiència energètica i gestió intel·ligent

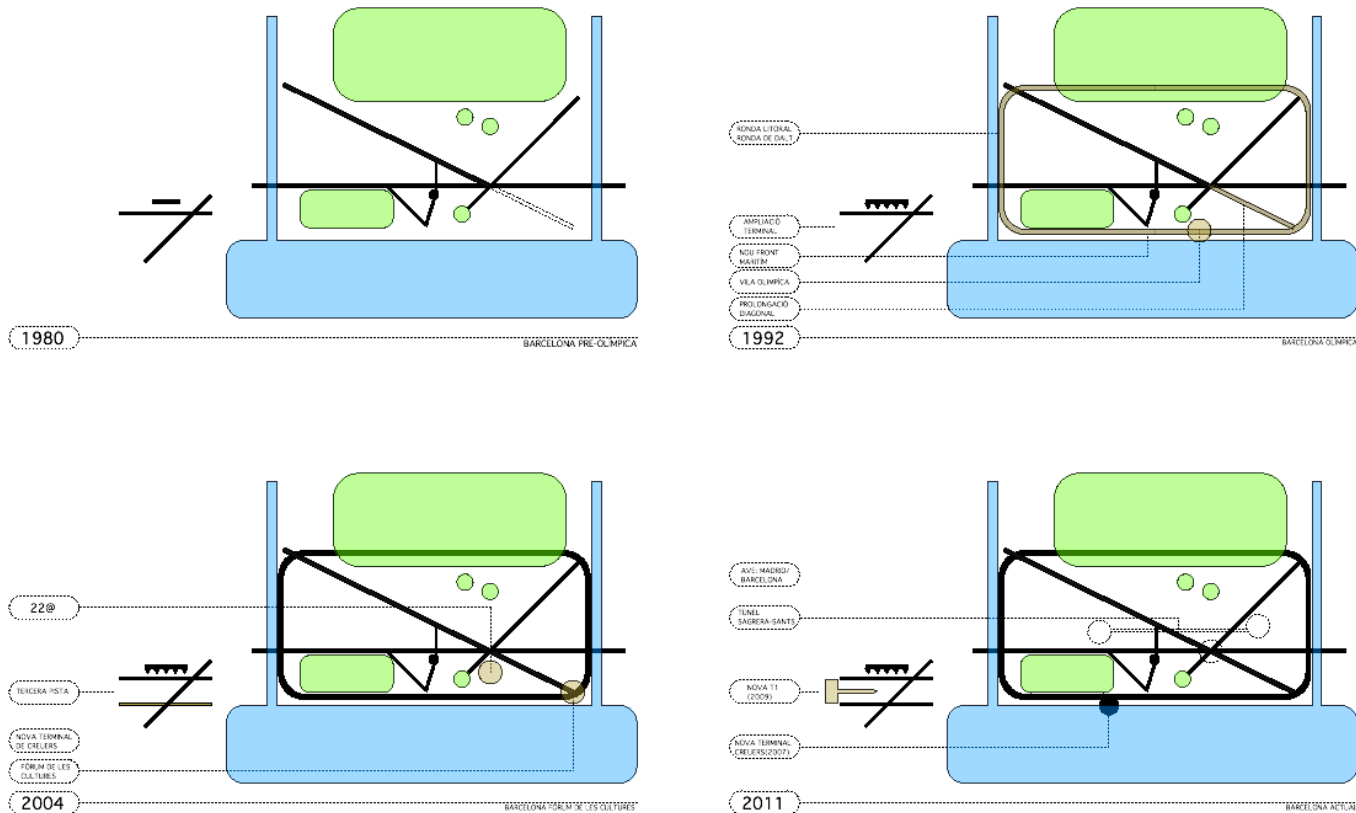

Integrar la optimització funcional amb els projectes urbanístics

La il·luminació ha d'evolucionar de la ma dels nous plans de desenvolupament urbà de la ciutat.

04

Estrategia del Pla Director d'Il·luminació de Barcelona

Propostes funcionals

Escenaris de desenvolupament urbà

B

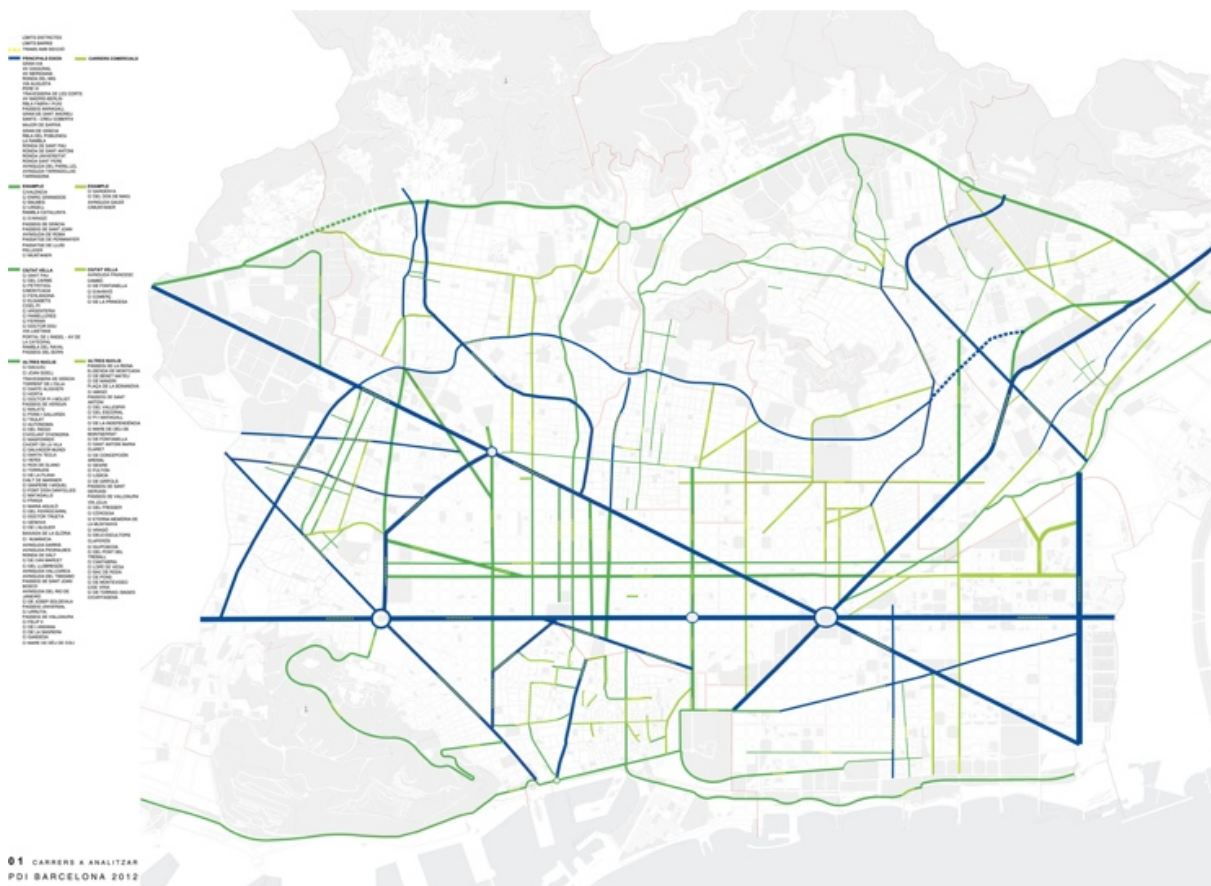
C

N

Propostes funcionals

Estudi de l'estat actual d'una xarxa primària de carrers

Propostes funcionals

Amidament real de nivells lumínics de les seccions de carrer més significatives

Ref. plànol C/Balmes

CARACTERÍSTIQUES DE LA IL·LUMINACIÓ
CLASSE D'ENLLUMENAT: M2 CALÇADA, S2 VORERA
PARÀMETRES LUMINOTÈCNICS: EM CALÇADA: 22,5 LUX
 UM CALÇADA: 0,4 ; EM VORERA: 10LUX UM VORERA: 0,3
ZONA DE PROTECCIÓ: E3
TIPUS D'ARBRA:

CARACTERÍSTIQUES DE LA VIA
FLUX VEHICLES: 48 X 1000
FLUX VIANANTS:
USOS:

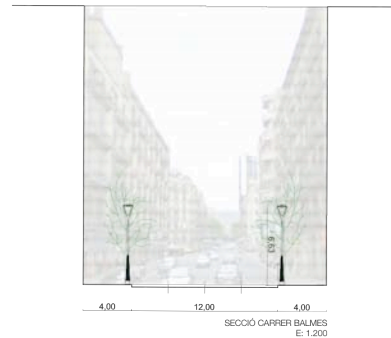
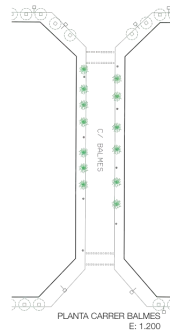
PARÀMETRES LUMINOTÈCNICS EXISTENTS

EM CALÇADA: 25,3 LUX UM CALÇADA: 0,22 ; EM VORERA (CANTÓ HOSPITALET): 32,9
 LUX UM VORERA (CANTÓ HOSPITALET): 0,08 EM VORERA (CANTÓ BADALONA): 27,9
 LUX UM VORERA: 0,15

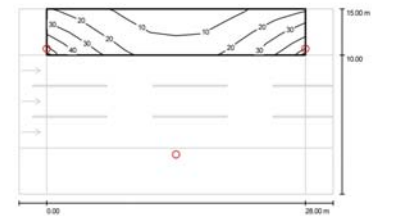
DADES PUNT DE LLUM

TIPUS DE SUPORT: COLUMNA EXAMPLE
ALÇADA SUPORT: 9 M XAMFRA - 6,5 M RESTA CARRER
ALÇADA PUNT DE LLUM: 9 M - 6,5 COLUMNA DOBLE XAMFRA
TIPUS DE LLUMENERA: EXAMPLE
POTÈNCIA (EN W): 250 W + 70 W XAMFRA - 150 W RESTA CARRER
TIPUS DE FONT DE LLUM: VAPOR DE SODI
TEMPERATURA DE COLOR (EN °K):
FHS INT. (EN %): > 1%
DISTRIBUCIÓ: A PORTELL
INTERDISTÀNCIA: 28 M
COMENTARIS / OBSERVACIONS

LLUMINARIETS (VIAL)

ESTUDI 1 / Camino peatonal 1 / Isoleines (E)

Trama: 10 x 4 Puntos

$E_{m} [lx]$	$E_{mín} [lx]$	$E_{máx} [lx]$	$E_{mín} / E_{m} [lx]$	$E_{máx} / E_{m} [lx]$
19	6.23	46	0.330	0.135

ESTUDI 1 / Camino peatonal 1 / Gráfico de valores (E)

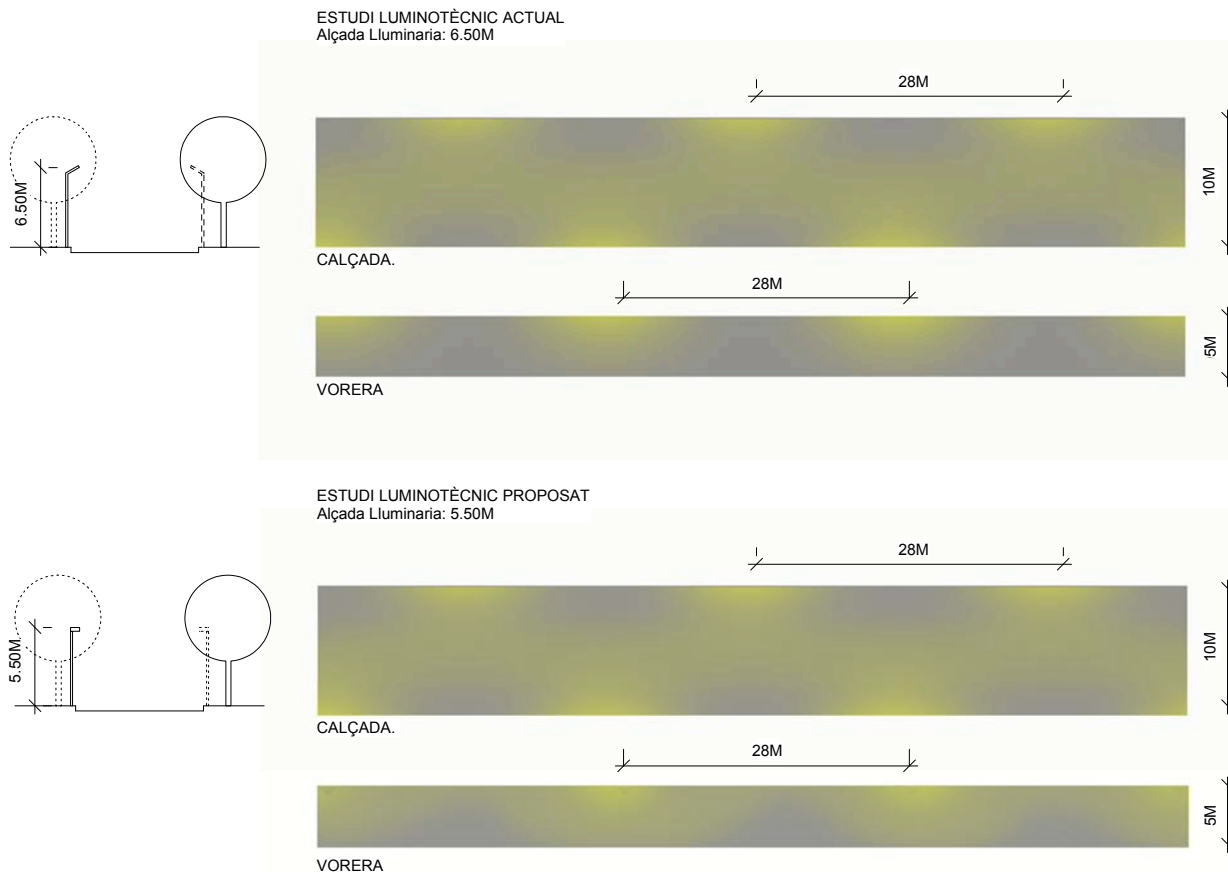
Trama: 10 x 4 Puntos

$E_{m} [lx]$	$E_{mín} [lx]$	$E_{máx} [lx]$	$E_{mín} / E_{m} [lx]$	$E_{máx} / E_{m} [lx]$
19	6.23	46	0.330	0.135

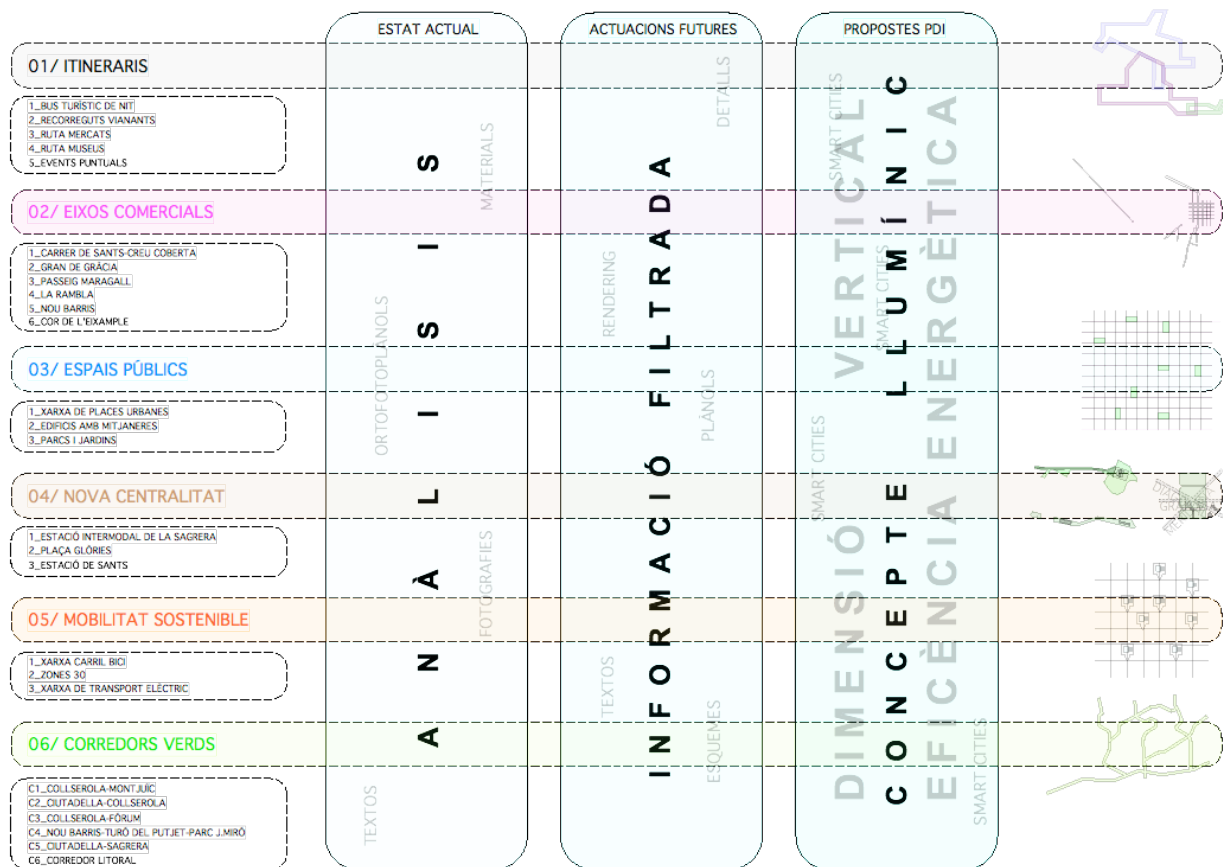
Propostes funcionals

Millora de l'uniformitat a vorera i de l'eficiència energètica

Escenaris de desenvolupament urbà.

Escenaris de desenvolupament urbà. Itineraris culturals

Escenaris de desenvolupament urbà. Eixos comercials

Escenaris de desenvolupament urbà. Espai públic de lleure

Escenaris de desenvolupament urbà. Nuclis de centralitat

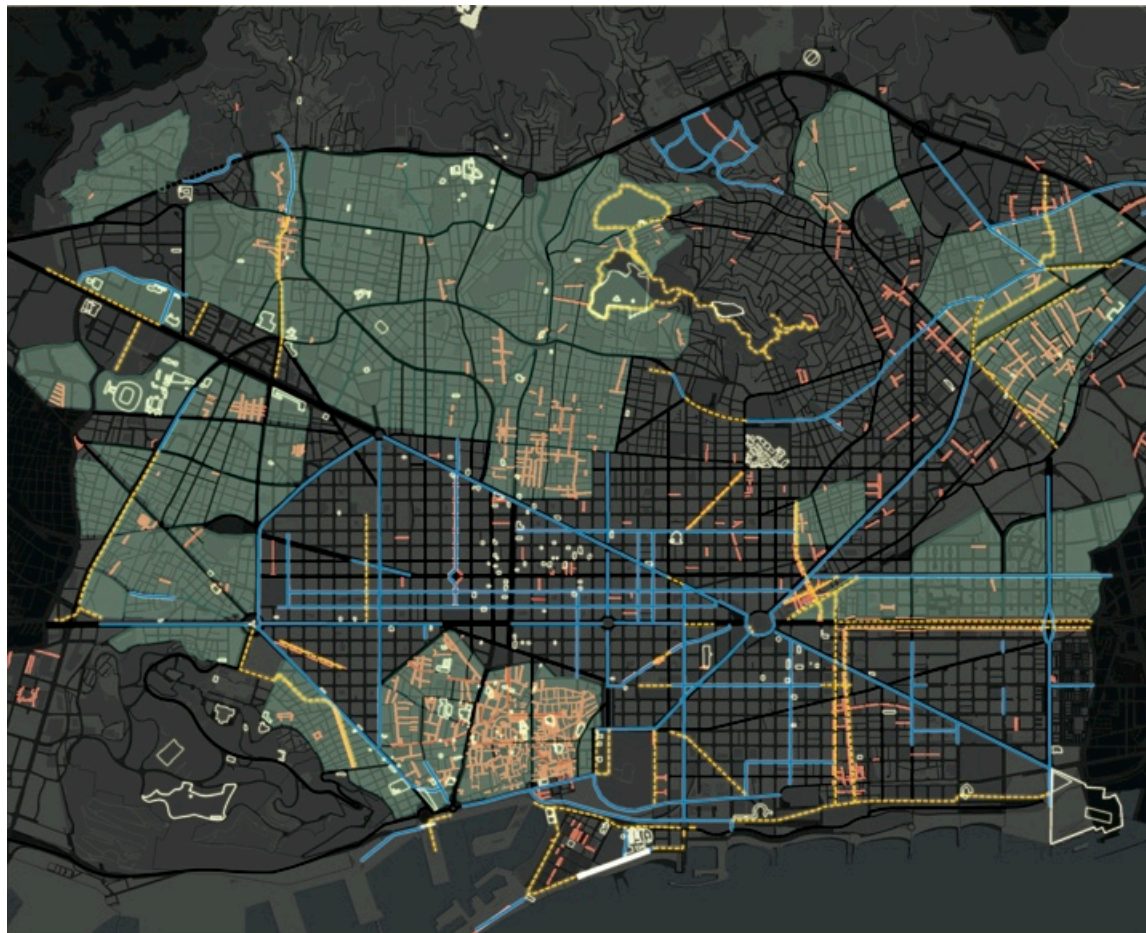

Escenaris de desenvolupament urbà. Mobilitat sostenible

Escenaris de desenvolupament urbà. Corredors verds

Escenaris de desenvolupament urbà. Superposició

Pla vertical. Itineraris Culturals.

MERCAT DE SARRIA

BIBLIOTECA JAUME FUSTER

FACULTAT DE DRET

L'ILLA DIAGONAL

MERCAT D'HOSTAFRANCS

MERCAT DE LES CORTS

BANC SABADELL ATLÀNTIC

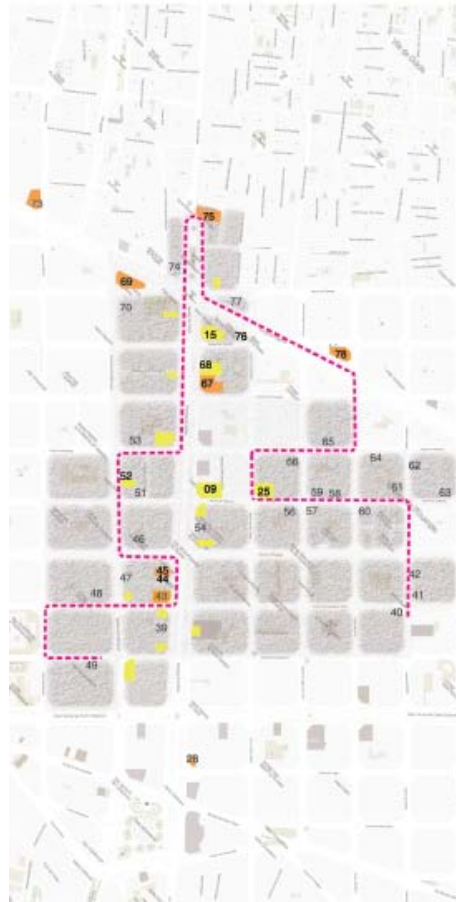
MERCAT DE SANTA CATERINA

Mercat d'Hostafrancs

Mercat de les Cortes

Pla vertical. Itineraris Culturals.

- ITINERARIS CULTURALS**
PUTA MODERNISTA - EDIFICIS IL·LUMINATS
- ESPACIS MODERNISTES**
- 43_CASA LLEÓ MOSERA, PG DE GRÀCIA 85, DOMÈNICH I MUNTANER.
  - 45_CASA BATLLÓ, PG DE SPÀCIA 43, ARIYOR GALIÀ.
  - 67_DANCO I FANALS
  - 67_CASA MILÀ, PG DE GRÀCIA 85, ANTONI GAUÀ.
  - 67_CASA PERE SERRA, IRLA CATALUNYA
  - 106_1065 JOSEP PUIG I CADAFALCH.
  - 75_CASA PERE RAMANELLÓ, DIAGONAL.
  - 802_806 JOAN JOSEP HERNÁNDEZ
  - 75_CASA FUSTER, PG DE GRÀCIA 102, LLUÍS DOMÈNICH I MUNTANER.
  - 75_CASA TERRACINA, DIAGONAL, 418-420, JOSEP PUIG I CADAFALCH.
- COMERCIALS**
- 03_HOTEL IRE
  - 03_HOTEL JAZZ
  - 03_R. COPER PASARIS
  - 03_CATALAN OCCIDENTAL
  - 04_DANCO SANTANDER
  - 06_COMEDIA CINEMAS
  - 06_BARRIALL SIGURDIS
  - 07_HOTEL MANDARIN ORIENTAL
  - 08_HOSTAL POINT
  - 08_HOTEL MARITIC
  - 09_HOTEL CONKIS DE BARCELONA
  - 11_MUNDO
  - 12_SANTA EULÀLIA
  - 12_FUNDACIÓ SURYOLO
  - 14_SABAT
  - 16_HOTEL OMN
  - 16_BARRIALLS DE CATALUNYA
  - 25_CORFIS PAU CLARIS

Pla vertical. Itineraris Culturals.

ITINERARIS CULTURALS

RUJA MODERNISTA

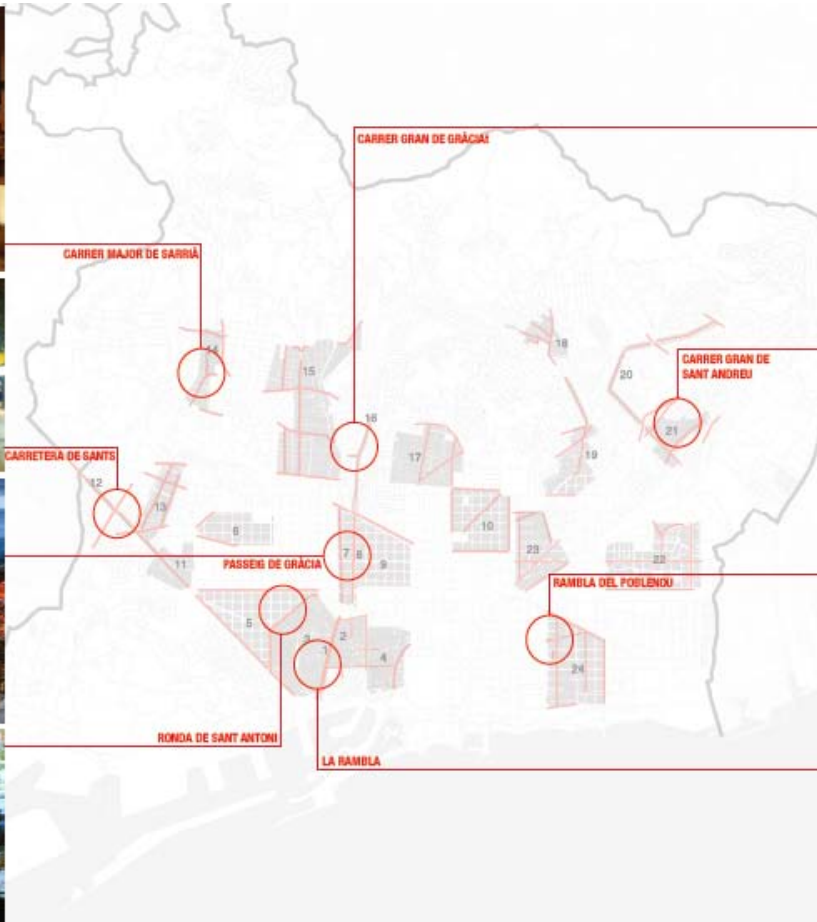
EDIFICIS A E. LLIBRETT

- 39. CASA ROCAMORA.
- 1816. EDIFICI D'ENTRADA SASSOCCIA.
- 40. CASA MALASPINA.
- PS DE GRÀCIA 37. 1886-88. JOAQUIM CODINA.
- 41. CASA POMAR.
- GRANIA 88. 1886. JOAN RUBÉS.
- 42. EDITORIAL MONTANER I SIMON.
- ARRAÚ 308. 1881-1888. LLUÍS DOMÈNECH I MUNTANER.
- 43. CASA SOLERS CALA.
- IBLA CATALUNYA 54. 1888. JOSEP VILARICA.
- 44. CASA FERRAS.
- IBLA CATALUNYA 47. 1904. ENRIQ SAGRELL.
- 45. CASA GARRIGA RODRIGUE.
- DISPUTACIÓ 386. ENRIQ SAGRELL.
- 51. CASA DOMÈNECH I ESTAPÀ.
- VALÈNCIA 811. 1898. JOSEP DOMÈNECH I ESTAPÀ.
- 52. CASA JUNGOSA.
- IBLA CATALUNYA 75. 1887-1888. SALVADOR VIBALÀ.
- 53. CASA GUALBERTO.
- IBLA CATALUNYA 88. 1887. JOSEP PLANATA.
- 54. CASA VIEJA MARÍA.
- PS DE GRÀCIA 85.
- 57. CASA JOSEPHINA VILARICA.
- VALÈNCIA 815. 1888-1889. J.J.M. FORBES.
- 58. CASA JARQUE FORN.
- VALÈNCIA 895. 1905. JERONI P. ORIBELL.
- 59. CASA SANTUPOCI.
- VALÈNCIA 895. 1888-1896. MIGUEL MADRILL.
- 60. COBBERTORO MUNICIPAL DE MÓNICA.
- BRAD 164. 1816-1828. ANTONI PALMERIA.
- 61. CASA LAMBERCI.
- GRANIA 119. 1882. LLUÍS DOMÈNECH I MUNTANER.
- 62. CASA GRANELL.
- GRANIA 128.
- 63. CASA LLOPIS BOFILL.
- SALÓN 113. 1882. ANTONI MARIA GALISSÀ.
- 64. CASA VILLET I BENO.
- MALLORCA 308. 1812. JOSEP MARIA BARENYS.
- 65. CASA THOMAS.
- MALLORCA 391-393.
- 66. PALAU MONTANER.
- MALLORCA 276. 1888. JOSEP DOMÈNECH I ESTAPÀ.
- 67. CASA CASAS-CARBÓ.
- PS DE GRÀCIA 86. 1884. ANTONI RIVERA.
- 68. CASA ANTONI COSTA.
- IBLA CATALUNYA 128. 1888. JOSEP DOMÈNECH I ESTAPÀ.
- 69. CASA BARRACH.
- AV. NACIONAL. 1818. MARCEL BARRACH.
- 70. CASA PERE COMPANYY.
- BIENSA ARTES 58. 1811. JOSEP PUIG I CALAFALCH.
- 71. CASA PERE SAMARLLO.
- DANONAL 802. 1895. JOAN JOSEP HERRÀS.
- 72. CASA BONAVENTURA FERRELL.
- PS DE GRÀCIA 113. 1885. PERE PALGUÉS.
- 73. CASA BARRÓ DE GUARDIOL.
- DANONAL 878. 1884. JOSEP PUIG I CALAFALCH.
- 74. CASA COMALAT.
- DANONAL 442. 1865-1871. SALVADOR VALLE.
- 75. CASA MACKAY.
- PS DE SANT JOAN 138. 1861. JOSEP PUIG I CALAFALCH.

Eixos comercials

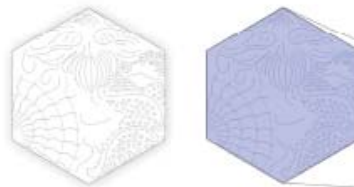
Eixos comercials

RUTA DEL MODERNISME. PANOT ROJO DE VIDRE
RETRO-IL·LUMINAT AMB LLUM VERMELLA

ILLA DE LA DISCORDIA, PASSEIG DE GRACIA

EIXOS COMERCIALS. PANOT GAUDI RETRO-IL·LUMINAT AMB LLUM BLAVA.

EXEMPLE D'UBICACIÓ ENFRONT DE LA JOIERIA ROCA

BOTIGA VINÇON

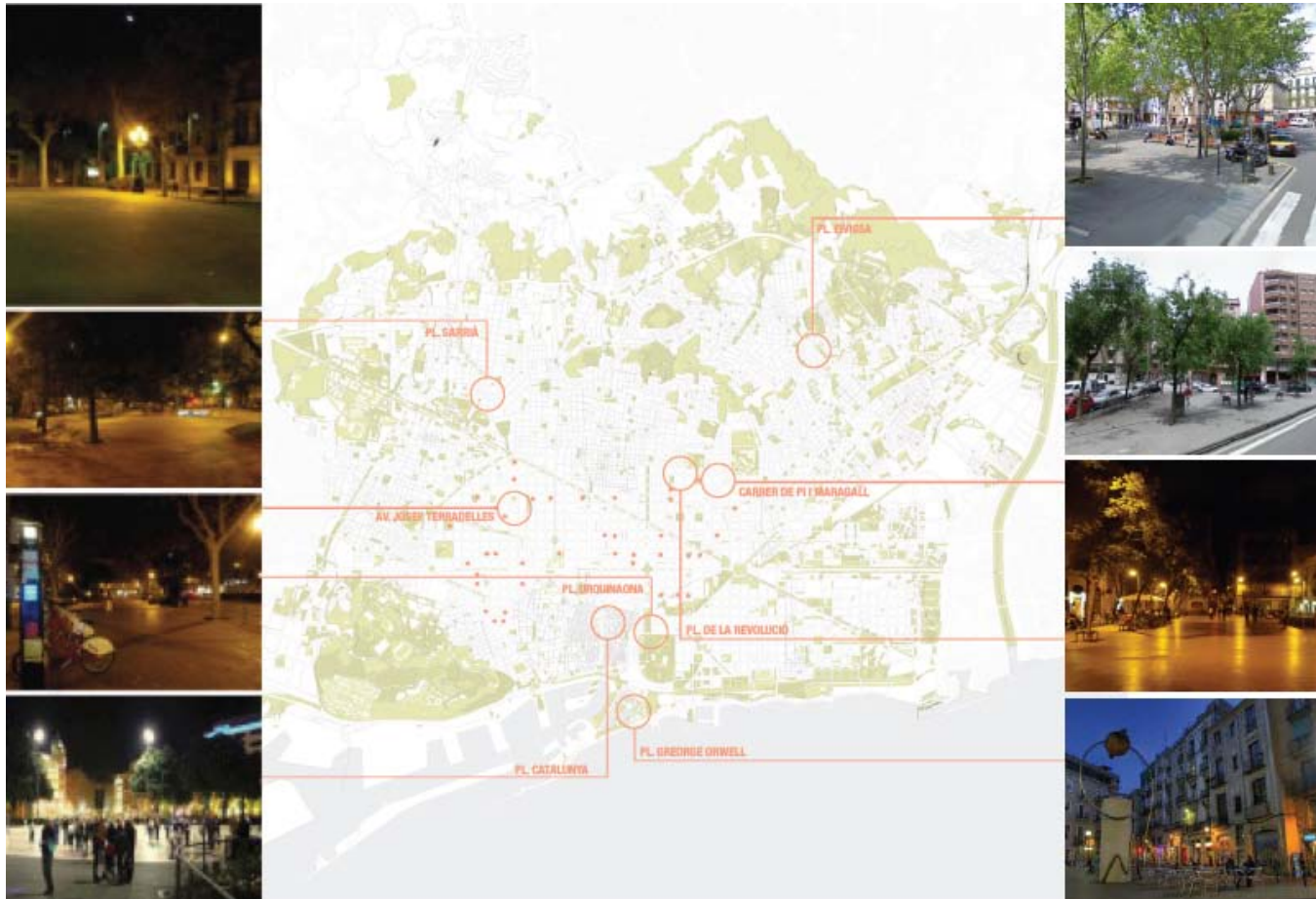
BOTIGA HERMES

BOTIGA SANTA EULALIA

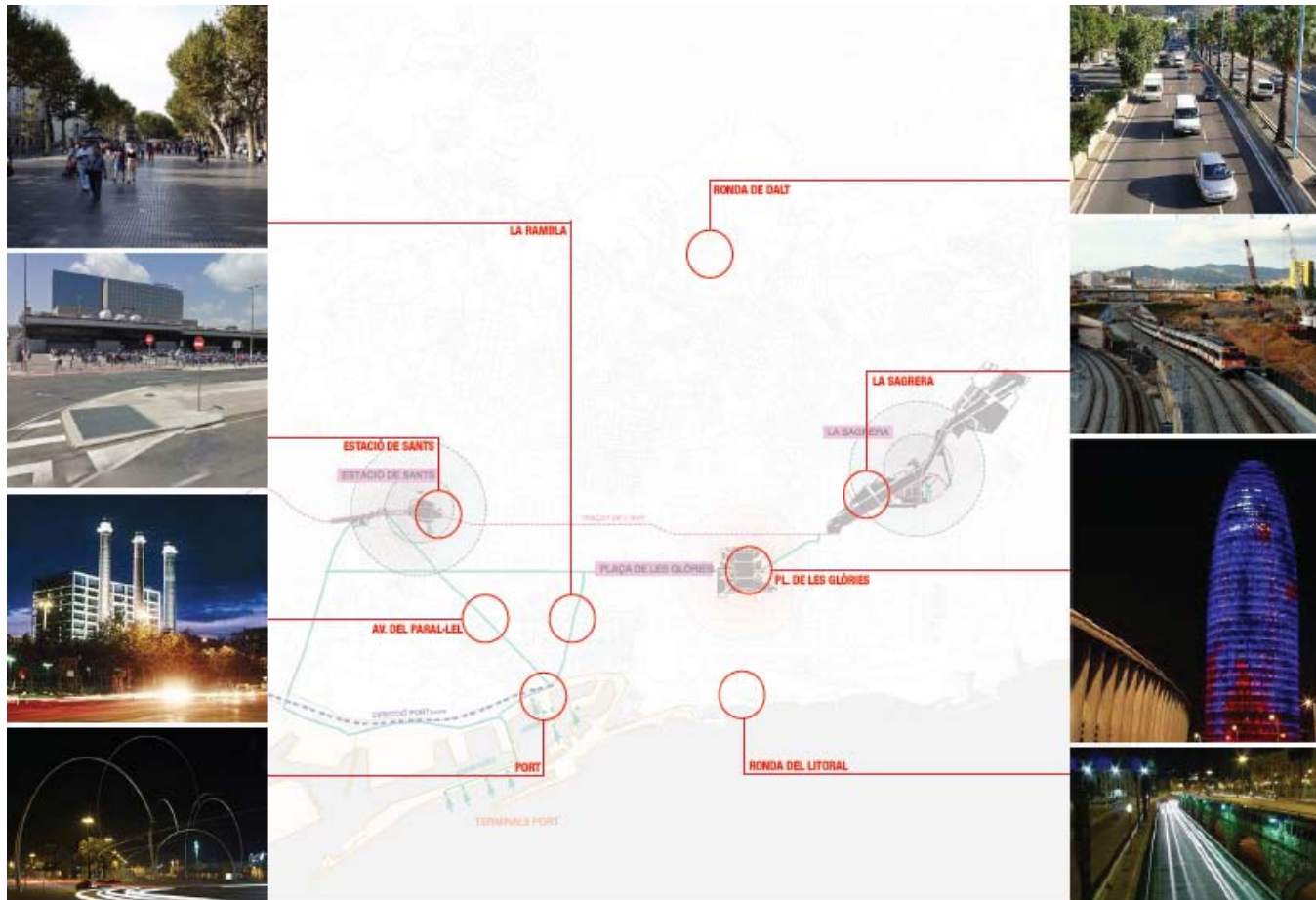

Espais públics de lleure

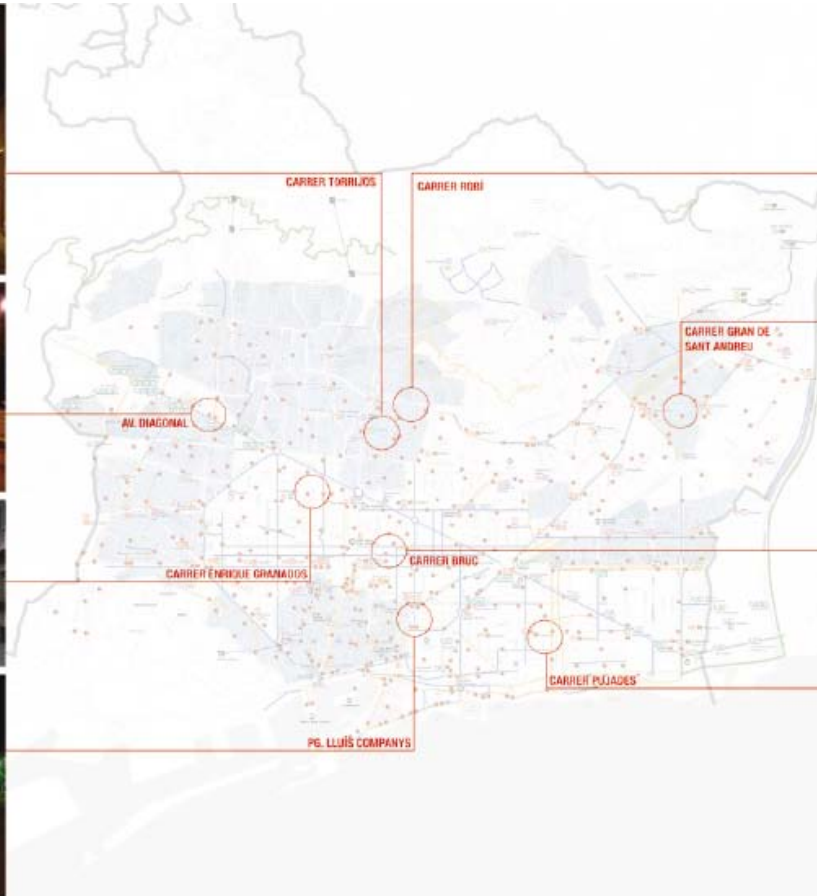

Espais de nova centralitat

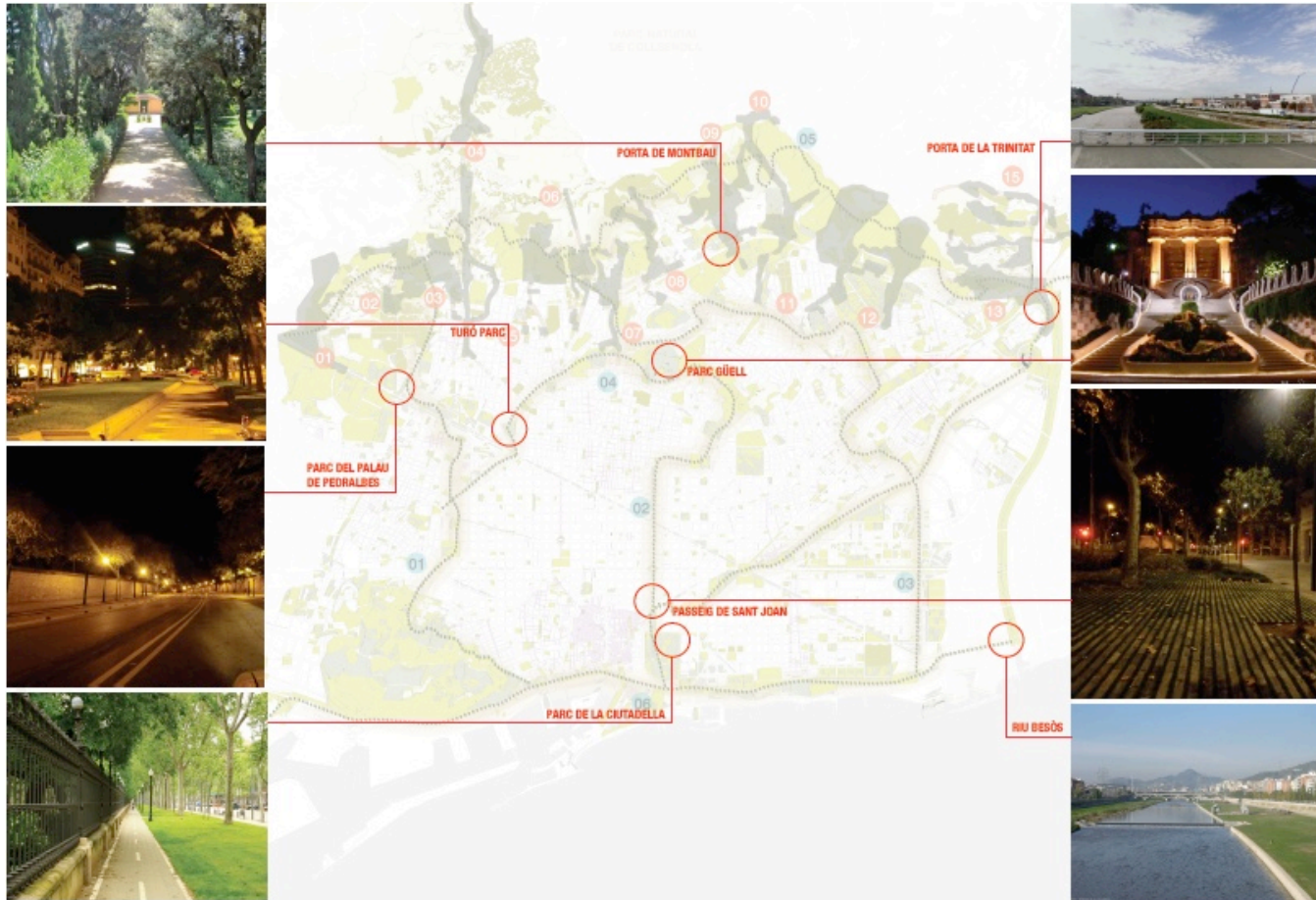

Mobilitat sostenible

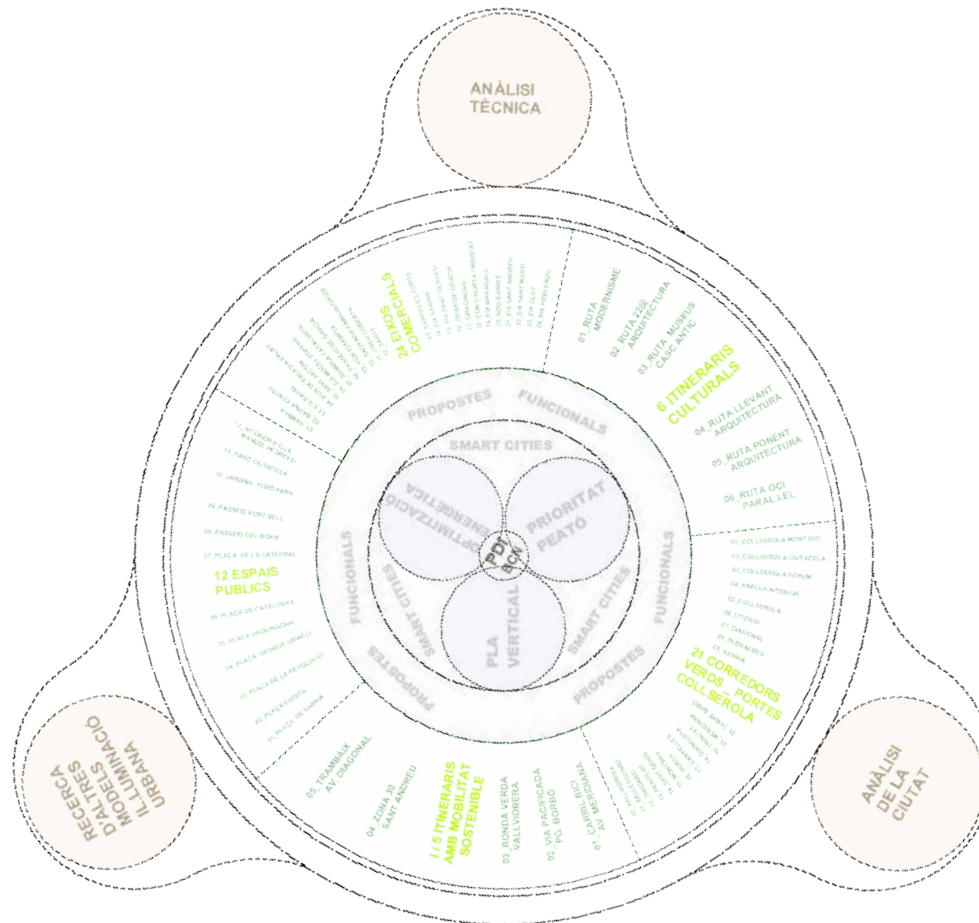
Verd Urbà. Corredors verds

Proposta de desenvolupament del PDI

Reflexions

Entenent que vivim en una ciutat compacta i mediterrània, amb un important ús de l'espai públic també durant la nit, creieu que és necessari replantejar la il·luminació de la ciutat, que fins ara és bàsicament una il·luminació funcional de vials i calçada?

Si introduïm el concepte de il·luminació del Pla Vertical i replantegem la il·luminació d'edificis, quins criteris (no funcionals) caldria establir?

Quins altres criteris pensant en la ciutat sostenible, eficient i intel·ligent, podríem introduir?

pla_director_il.luminacio@bcn.cat

Ajuntament
de Barcelona

B